

Poznań, dnia 31 marca 2008 r.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA NA RZECZ SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH W 2007 ROKU

I. Dane organizacji

1. Nazwa organizacji: Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

2. Adres: 61-139 Poznań, ul. Jana Pawła II 6

Tel/fax 061 8750-540, kom. 506 144 856

3. Data wpisu do rejestru KRS: 28.07.2003r.

4. Nr KRS: 0000167905.

5. Nr wpisu do ewidencji instytucji szkoleniowych - 2.30/00145/2006.

6. nr wpisu do ewidencji podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia - 3073/1a.

7. Skład Zarządu:

Przemysław Piechocki – Prezes zarządu

Paweł Maserak – Sekretarz Zarządu

Dariusz Nawrocki – członek zarządu

8. Skład Komisji Rewizyjnej:

Tatiana Hapek, Mariola Henkel, Zbigniew Popadiuk

9. Cele statutowe:

Celem Stowarzyszenia jest udzielanie szerokiego wsparcia osobom indywidualnym i spółdzielniom socjalnym a także wspólna realizacja projektów na rzecz społeczności lokalnych w zakresie:

1. prowadzenia działalności wspomagającej rozwój gospodarczy oraz rozwój przedsiębiorczości, w tym:
 - a) propagowania idei przedsiębiorczości społecznej, również spółdzielczości socjalnej poprzez pomoc w tworzeniu nowych i wspieranie już istniejących spółdzielni socjalnych;
 - b) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
2. działalności edukacyjnej, szkoleniowej i informacyjnej skierowanej do społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej, dotyczącej m.in.:
 - a) przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej,
 - b) budowania partnerstw lokalnych,
 - c) rozwijania kontaktów i współpracy lokalnej, regionalnej, międzynarodowej.
3. wspierania bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym członków spółdzielni socjalnych w rozwiązywaniu problemów,
4. aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
5. rozwoju poradnictwa, edukacji i informacji obywatelskiej,
6. promocji i ochrony zdrowia,
7. przeciwdziałania patologiom społecznym w tym problemom alkoholowym, narkotykowym, nikotynowym oraz agresji i przemocy w rodzinie,

8. promowania zrównoważonego rozwoju,
9. ochrony środowiska,
10. turystyki socjalnej oraz krzewienia i upowszechnianie czynnego wypoczynku.

10. Sposób realizacji celów

1. Głównym zadaniem Stowarzyszenia jest pomoc w tworzeniu spółdzielni socjalnych, zorganizowanie ich od strony formalno-prawnej oraz tworzenie warunków do prowadzenia przez nie działalności gospodarczej.
2. Stowarzyszenie zapewnia wspieranym przez siebie spółdzielniom socjalnym, indywidualnym członkom oraz ich rodzinom pomoc doradczo-informacyjną.
3. Stowarzyszenie tworzyć będzie warunki służące wymianie doświadczeń pomiędzy przedsiębiorstwami społecznymi oraz wymianie informacji pomiędzy przedsiębiorstwami społecznymi a innymi podmiotami gospodarczymi. Prezentować będzie doświadczenia istniejących organizacji poprzez konferencje, publikacje, media tradycyjne i elektroniczne zarówno osobom i instytucjom zainteresowanym powstawaniem przedsiębiorstwami społecznymi, jak też szerokiej opinii publicznej.
4. Stowarzyszenie realizować będzie swoje cele także poprzez:
 - 1) udzielanie szerokiego wsparcia w ekonomicznym usamodzielnianiu się i animowanych spółdzielni socjalnych;
 - 2) skreślony
 - 3) współpracę z placówkami edukacyjnymi;
 - 4) opracowanie programów edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości społecznej, spółdzielczości socjalnej, tworzenia podstaw i rozwoju współpracy pomiędzy sektorem pozarządowym, administracyjnym i gospodarczym,
 - 5) organizację szkoleń, seminariów i warsztatów dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, osób niepełnosprawnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, administracji państwowej i samorządowej;
 - 6) tworzenie odpowiednich warunków do uchwalania przepisów prawnych służących rozwojowi przedsiębiorczości społecznej, a tym samym poprawie sytuacji osób poszukujących pracy, bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych;
 - 7) skreślony;
 - 8) organizowanie grup wsparcia, klubów i kółek zainteresowań dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych z rodzin ubogich oraz osób niepełnosprawnych;
 - 9) prowadzenie działalności naukowo-badawczej,
 - 10) działalność wydawniczą i informacyjno-promocyjną;
 - 11) współpracę z mediami w zakresie prezentacji przedsiębiorczości społecznej, w tym spółdzielni socjalnych jako możliwości rozwiązania problemu ubóstwa, bezrobocia i wykluczenia społecznego,
 - 12) współpracę z administracją państwową i samorządową, związkami zawodowymi, pracodawcami, organizacjami pracodawców i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozpowszechniania przedsiębiorczości społecznej i społecznej etyki biznesu;
 - 13) organizowanie imprez turystycznych, rekreacyjnych,
 - 14) prowadzenie obiektów służących rekreacji i turystyce,
 - 15) współpracę z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi o tym samym lub podobnym profilu działalności;
 - 16) tworzenie lub przystępowanie do krajowych lub międzynarodowych organizacji o tym samym lub podobnym profilu działalności, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Działalność określona w ust. 4 pkt. 1), 4), 5), 9), 10), 13) i 14) może być prowadzona jako działalność odpłatna.

11. Informacja na temat prowadzenia działalności gospodarczej – nie dotyczy

II. Projekty realizowane w 2007 roku

- 1) **PRR „Ekonomia Społeczna w Praktyce” – działanie 2** – projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Equal dla Polski

Całkowita wysokość dotacji otrzymanej przez Stowarzyszenie od Administratora projektu – **1 530 292,86 PLN**, w tym w 2007 roku – **1 100 184,37 PLN**

W tym wysokość wsparcia udzielonego spółdzielniom socjalnym i przedsiębiorstwom społecznym:

I edycja - **541 246,65 PLN** (środki wykorzystane i rozliczone przez 7 spółdzielni socjalnych)

II edycja konkursu – **146 437,13 PLN** (środki wykorzystane przez 2 spółdzielnie socjalne i 1 przedsiębiorstwo społeczne)

Ilość spółdzielni socjalnych/przedsiębiorstw społecznych objęta wsparciem – 12, w tym wsparciem finansowym – 10.

Okres realizacji projektu: **lipiec 2005 r. do styczeń 2008 r.**

W projekcie „*Ekonomia Społeczna w Praktyce*” zadaniem Stowarzyszenia Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych było utworzenie i przetestowanie modelu Centrum Ekonomii Społecznej. Do głównych zadań CES-u należało: organizacja i prowadzenie szkoleń dla beneficjentów ostatecznych projektu pod kątem zapotrzebowania we wspólnocie lokalnej, udzielanie informacji prawnych, finansowych, księgowych, pomoc w tworzeniu i realizacji biznes planów, opieka i wsparcie grup inicjatywnych zakładających spółdzielnie socjalne oraz poszukiwanie możliwości zatrudnienia w istniejących na rynku firmach. Zgodnie z Umową o Partnerstwie na rzecz Rozwoju zadania Partnera odpowiedzialnego za „zbudowanie praktycznego modelu działania Centrum Ekonomii Społecznej w dużym mieście” polegały na:

- a) przeprowadzeniu analizy kapitału, infrastruktury - podmiotów ekonomii społecznej - potencjalnych partnerów działających na orszasze funkcjonowania CES.
 - b) opracowaniu i wdrożeniu systemu oraz procedur dofinansowania przedsiębiorstw społecznych, w tym spółdzielni socjalnych na podstawie przedstawionych biznesplanów (przeprowadzenie konkursów grantowych) - wsparcie spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych
 - c) prowadzeniu działalności informacyjno-doradczej i szkoleniowej, w tym szkoleń branżowych mających doprowadzić do samozatrudnienia osób bezrobotnych np. w spółdzielni socjalnej, przedsiębiorstwie społecznym,
 - d) wypracowaniu konkretnych programów wsparcia i doprowadzeniu do wpisania ich w lokalne strategie rozwoju, w tym szczególnie rozwiązań dotyczących:
 - możliwości zatrudnienia i zleceń dla spółdzielni socjalnych;
 - ułatwień w dzierżawie lokali i prowadzeniu działalności przez podmioty ekonomii społecznej
 - utworzenia lokalnego programu finansowania podmiotów gospodarki społecznej (lokalny fundusz wspierania gospodarki społecznej);
 - inicjowania lokalnych porozumień ekonomicznych o charakterze krótko- i długofalowym;
 - diagnozowania sytuacji dotyczącej lokalnego bezrobocia oraz monitoringu zmian i procesów związanych z rynkiem pracy i aktywizacją zawodową,
 - „wyprzedzających” negatywne tendencje dotyczące rynku pracy;
 - propozycji nowych rozwiązań legislacyjnych w zakresie przedsiębiorczości społecznej;
 - e) przejściu do samofinansowania Centrum po zakończeniu realizacji projektu „*Ekonomia Społeczna w Praktyce*”.
- 2) **Wielkopolski Ośrodek Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej** – projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Wsparcia spółdzielczości socjalnej”.

Wysokość dofinansowania – **134 000,00 PLN**

Wysokość wsparcia finansowego udzielonego 13 spółdzielniom socjalnym w postaci grantów
– **117 000,00 PLN**

Okres realizacji projektu: **kwiecień – 31 grudnia 2007r.**

Działalność informacyjno-doradcza

Przez cały okres realizacji projektu prowadzona była działalność informacyjno-doradcza dla już istniejących spółdzielni socjalnych oraz grup inicjatywnych spółdzielni socjalnych. Spółdzielnie korzystały głównie ze wsparcia prawnego oraz merytorycznego przy przygotowaniu dokumentów do rejestracji w KRS, przy przygotowaniu wniosków o dotacje.

Na wniosek spółdzielni uczestniczyliśmy też w licznych spotkaniach organizowanych przez spółdzielnie socjalne. Były to np. walne zgromadzenia dotyczące zmiany władz spółdzielni, podziału lub łączenia spółdzielni czy spotkania z kontrahentami dotyczące pozyskania zleceń na wykonanie prac.

W ramach działalności informacyjno-promocyjnej zaangażowaliśmy się również w prace komisji sejmowej nad zmianami w ustawie od spółdzielniach socjalnych. Swoje uwagi i sugestie przedstawiliśmy podczas prac komisji oraz przedłożyliśmy w formie pisemnej.

Na bieżąco monitorowaliśmy liczbę nowopowstających spółdzielni socjalnych w kraju aktualizując bazę adresową na podstawie danych z KRS. (wykaz spółdzielni znajduje się na stronie internetowej).

Dzięki naszemu wsparciu – w okresie realizacji projektu – powstały na terenie Poznania dwie nowe spółdzielnie socjalne. Jedna z nich skorzystała również z wsparcia finansowego udzielanego przez OWSS oraz Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu, który wspierał informacyjnie działalność naszego Ośrodka.

Wsparcie finansowe

Jednak głównym zadaniem realizowanym przez WOWSS było wsparcie finansowe spółdzielni socjalnych w postaci grantów. Informacja o naborze wniosków ukazała się m.in. na naszej stronie internetowej, na portalu www.ngo.pl, na stronie internetowej Fundacji Pomocy Wzajemnej „Barka”, została również przesłana drogą elektroniczną do spółdzielni socjalnych korzystających z wsparcia naszego oraz zaprzyjaźnionych z nami organizacji. Na potrzeby konkursu opracowano wzory wniosku, umowy oraz specjalnie na wniosek przedstawicieli niektórych spółdzielni socjalnych instrukcję wypełniania wniosku. Innowacyjnym elementem przeprowadzonego konkursu było przyznanie środków na realizację zadań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej członków spółdzielni. Zdecydowana większość wielkopolskich spółdzielni otrzymała już wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej z innych źródeł. W związku z czym postanowiliśmy – informacja taka została przez nas przedstawiona na spotkaniu informacyjnym zorganizowanym przez MPiPS – przyznać spółdzielniom środki na działania integracyjne. Z naszych dotychczasowych doświadczeń wynika, że problematyka integracji społecznej i zawodowej członków Spółdzielni Socjalnych (obowiązek wynikający z ustawy o spółdzielniach Socjalnych) nastręcza wiele trudności spółdzielniom. Trudności te wynikają z jednej strony z braku jasnych i jednoznacznych regulacji prawnych w tym zakresie oraz niewielkich obrotów spółdzielni, uniemożliwiających utworzenie funduszu reintegracji zawodowej w takiej wysokości, aby faktycznie mógł on zaspokoić realne potrzeby spółdzielców w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ogłoszenie o konkursie oraz treść dodatkowych materiałów informacyjnych w załączeniu.

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 15 wniosków o przyznanie grantu na łączną sumę 172 879,50 zł. W wyniku przeprowadzonej oceny przyznano dotację 9 spółdzielniom socjalnym na łączną kwotę 74 677,50 zł. 5 wniosków zostało umieszczonych na liście rezerwowej, a jeden odrzucono ze względów formalnych. Ze względu na brak wniosków o przyznanie pożyczki wystąpiliśmy do Ministerstwa z wnioskiem o dokonanie przesunięcia środków w wysokości 8 tys. zł. przeznaczonych na pożyczki i zwiększenie kwoty na granty dla spółdzielni. W międzyczasie otrzymaliśmy również dodatkowe środki w wysokości 34 tys. zł. – niewykorzystane przez inny OWSS – które przeznaczaliśmy na dotacje dla spółdzielni socjalnych. W sumie na granty przeznaczaliśmy kwotę 117 000 tys. zł. wg zestawienia zbiorczego w Załączniku do sprawozdania finansowego.

Dla spółdzielni zainteresowanych uzyskaniem grantu, pożyczki lub innego wsparcia ze strony Wielkopolskiego OWSS zorganizowano 3 spotkania informacyjno-szkoleniowe: w Poznaniu, Chudobczycach k/Lubosza oraz w Posadówku k/ Lwówka Wlkp. Na zakończenie realizacji projektu

zorganizowano 2 spotkania podsumowujące realizację projektu, rozliczeń oraz ustalające zakres wsparcia i współpracy w kolejnych latach.

Działalność promocyjna

Przez cały okres realizacji projektu prowadzono akcję informacyjno-promocyjną. Członkowie i pracownicy stowarzyszenia uczestnicząc w różnego rodzaju spotkaniach, szkoleniach, konferencjach prezentowali informacje i materiały, w których znalazły się m.in. informacje o działalności OWSS. Promocja taka miała miejsce m.in. podczas:

- a) 2-dniowych szkoleń prowadzonych przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych dla pracowników PUP i NGO (m.in. Augustów, Wrocław, Warszawa, Sopot, Kórnik k/Poznań, Kwiatkowice) – listopad - grudzień
 - b) szkolenia nt. partnerstw publiczno-prywatnych, która odbyła się we Włodzimierzowiu k/ Piotrkowa Trybunalskiego – październik,
 - c) szkoleń realizowanych na terenie śląska i małopolski (Jaworzno, Olkusz, Sosnowiec) w ramach projektów skierowanych do bezrobotnych oraz ngo – wrzesień - grudzień
- utworzono zakładkę dotyczącą realizacji projektu na stronie internetowej stowarzyszenia.

- 3) **„Znam swoje prawa”** – projekt współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Rządowego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Wysokość dofinansowania – **54 094,00 PLN**

Okres realizacji projektu: **10 października 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku**

W wyniku realizacji projektu zostało utworzone w Poznańskiej dzielnicy Śródka - Biuro Informacji Społecznej i Prawnej (BiSP), a zatem umożliwiono osobom z terenu objętego Miejskim Programem Rewitalizacji dostęp do bezpłatnych porad prawnych i informacji.

Obsługą mieszkańców w BiSP zajmowali się konsultanci oraz dwóch prawników specjalizujących się w różnych dziedzinach prawa. Dyżury prawników odbywały się 1-2 razy tygodniowo. Z usług konsultantów oraz wolontariuszy można było skorzystać codziennie w godzinach od 9.00 do 18.00. Informacje o dyżurach były podane na spotkaniach informacyjnych, na plakatach promocyjnych umieszczonych m.in. w obiektach użyteczności publicznej oraz punktach handlowo-usługowych mieszczących się na terenie objętym realizacją projektu. Udzielono 83-ch porad i informacji.

W poznańskim dodatku Gazety Wyborczej ukazał się artykuł z informacją o utworzeniu BiSP. Na potrzeby realizacji projektu przygotowano 13 publikacji i opracowań, w tym poradniki w zakresie możliwości uzyskania zasiłków, poszukiwania pracy, zakładania działalności gospodarczej oraz 10 broszur informacyjnych dotyczących m.in. problematyki prawa rodzinnego, uzależnień, ubezpieczeń czy działalności organizacji pozarządowych i samorządu pomocniczego (*1. Jak uzyskać należne alimenty? 2. Decyzja o rozwodzie (separacji). Co robić?, 3. Przemoc – Powiedz nie! 4. Egzekucja. Komornik. Co robić?, 5. Alkoholizm. Narkomania. Jak pomóc ?, 6. Pułapki ubezpieczeń, 7. Rada Osiedla - rola i zadania samorządu pomocniczego, 8. Rewitalizacja - korzyści i zagrożenia, 9. Organizacje pozarządowe - w czym mogą pomóc?, 10. Spółdzielnia socjalna - wspólne wyjście z bezrobocia*). Ze względu na ograniczony okres realizacji projektu przygotowanie publikacji przebiegało równocześnie z prowadzonym badaniem potrzeb uczestników projektu. Pomimo to udało nam się wpisać w zakres problemów, z rozwiązaniami których borykają się zarówno mieszkańcy dzielnicy Śródka, jak i objęci działaniami projektu członkowie wspieranych przez nas na co dzień spółdzielni socjalnych. A nawet nieznacznie go rozszerzyć o tematy związane z tematyką społeczną związaną z rozwojem świadomego swych praw i możliwości społeczeństwa obywatelskiego (m.in. rada osiedla, organizacje pozarządowe). Na stronie internetowej stowarzyszenia utworzono zakładkę dotyczącą realizacji projektu. Umieszczono na niej m.in. treść przygotowanych publikacji.

- 4) **„Własna firma”** – projekt współfinansowany ze środków pochodzących z budżetu Miasta Poznania w ramach konkursu : „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym przedsiębiorczość”

Wartość projektu – **7000 PLN**, Wysokość dofinansowania – **6100 PLN**

Termin realizacji projektu 22 listopada 2007 do 27 listopada 2007

Ilość godzin szkoleń 20

Liczba uczestników szkoleń 25

W ramach projektu przeprowadzono 20 godzin warsztatów. Szkolenie zostało przeprowadzone w formie wykładowo-warsztatowej (samodzielne tworzenie biznesplanu, wspólna identyfikacja ryzyk w poszczególnych działalnościach przez grupę, dyskusja). Uczestnicy szkolenia zostali zapoznani zarówno z teoretycznymi zagadnieniami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i praktycznymi uwarunkowaniami działania na rynku. Wykładowcy stosowali techniki multimedialne (prezentacja multimedialna, korzystanie z Internetu). W ramach prowadzonych zajęć, wykładowcy udzielali także indywidualnych konsultacji dla beneficjentów. Zadanie zostało wykonane bez udziału podwykonawców – wykładowcy to osoby pracujące lub współpracujące ze Stowarzyszeniem.

5) pozostała działalność statutowa

III. Rozwój instytucjonalny organizacji - udział pracowników i członków stowarzyszenia w szkoleniach i konferencjach

Członkowie stowarzyszenia podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i studiach podyplomowych organizowanych m.in. przez:

- 1) Dolnośląską Agencję Rozwoju Regionalnego SA - „Innowacyjne Zarządzanie”,
- 2) WYG International - "Inwestycja w kadry",
- 3) Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych - „Organizacja stanowisk, warunków i środowiska pracy dla osób niepełnosprawnych”
- 4) Uniwersytet Warszawski – studia podyplomowe w zakresie zarządzania gospodarką społeczną prowadzone w ramach PRR „Tu jest praca”

IV. Aktywność organizacji

W 2007 roku zorganizowaliśmy:

- a) 3 spotkania informacyjne dla spółdzielni Socjalnych w ramach projektu „Wielkopolski Ośrodek Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej”
- b) 2 spotkania informacyjne w ramach projektu „Znam swoje prawa”
- c) 16 wizyt studyjnych w poznańskich spółdzielniach w ramach prezentacji tzw. dobrych praktyk spółdzielczości socjalnej
- d) 4 wyjazdy szkoleniowo – integracyjne dla członków spółdzielni socjalnych i osób zainteresowanych założeniem spółdzielni socjalnej

Uczestniczyliśmy w:

- a) szkoleniach zorganizowanych w ramach projektu „Profesjonalne służby zatrudnienia na rzecz ekonomii społecznej i trzeciego sektora” jako goście prezentujący tzw. „dobre praktyki” spółdzielczości socjalnej,
- b) pracach komisji sejmowej związanych z przygotowaniem projektu zmian w ustawie o spółdzielniach Socjalnych,
- c) szkoleniach zorganizowanych w ramach projektu „Jak z wyjątku zrobić standard” jako specjaliści od źródeł finansowania spółdzielni socjalnych
- d) w spotkaniach grupy sterującej partnerstwa ponadnarodowego „SETEN”

V. Współpraca

W 2007 roku przy realizacji zadań współpracowaliśmy z:

- Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Poznaniu,
- Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Poznaniu,
- Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w Warszawie,
- Fundacją Pomocy Wzajemnej „Barka” w Poznaniu,

- Stowarzyszeniem Pogotowie Społeczne w Poznaniu,
- Stowarzyszeniem Szkoła Barki - Centrum Integracji Społecznej w Poznaniu,
- Caritasem Archidiecezji Gdańskiej,
- Stowarzyszeniem Kulturalno-Turystycznym „Sekstant” z Warszawy,
- Spółdzielniami Socjalnymi z Poznania.
- Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych w Rybniku
- Przedsiębiorstwami prywatnymi w Poznaniu
- Urzędem Miasta Poznania: Wydział Działalności Gospodarczej
- Urzędem Miasta Poznania: Wydział ds. rewitalizacji